

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 155. — ŠTEV. 155.

NEW YORK, THURSDAY, JULY 5, 1934. — ČETRTEK, 5. JULIJA 1934

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

KANCLER HITLER PRI PREDSEDNIKU HINDENBURGU

NA VAŽNI KABINETNI SEJI FRANZ VON PAPEN NI BIL ODSTAVLJEN KOT PODKANCLER

Načrt za strmoglavljenje von Papena je bil skrajno skrbno zasnovan. — Strahovlade je zaenkrat konec, toda Hitler vlada z železno pestjo. Governer Šlezije je odločno pozval katoliške duhovnike naj se ne vmešavajo v politiko. Židje niso nadlegovani. — Fašistična armada izgubila vpliv.

BERLIN, Nemčija, 3. julija. — Kancler Hitler se je z aeroplano odpeljal v Neudeck, kjer se nahaja predsednik nemške republike von Hindenburg. Hindenburg ima navzlic svoji starosti in bolehnosti še vedno usodo Nemčije v svojih rokah. On je namreč vrhovni poveljnik reichswehra — redne nemške armade, in kdor ima armado na strani je gospodar dežele.

Prej se je vršila važna kabinetna seja, čije svrha je bila odstaviti Franzu von Papen s podkanclerskega mesta. Do tega pa ni prišlo. Von Papen je še vedno podkancler.

Po vladnem zatrdirilu, je bilo usmrčenih od sobote do pondeljka "manj nego šestdeset oseb", dokim pravijo privatna poročila, da znaša njihovo število par sto. Hitler še vedno vlada z močno roko. Vsak, ki se drzne nasprotovati njegovim odredbam, se izpostavlja smrtni kazni.

Nazisika armada (Sturm Abteilungen), kateri je načeloval Ernst Roehm, šteje skoro dva miliona članov, bo najbrž zmanjšana za dve tretini.

Včeraj se je zvedlo, da je med mrtvimi tudi Gustav von Kahr, bivši bavarski ministrski predsednik, ki je leta 1923 pomagal Hitlerju vprorititi zloglasni puč. Nadalje je bil usmrčen katoliški duhovnik Mueller, ker je kritiziral Hitlerja.

Helmut Brueckner, governer Šlezije, je odločno posvaril katoliške duhovnike, naj se ne pečajo s politiko. — Če to naše svarilo, ne bo zaledlo — je dostavil, — bomo te občutljive starčke posavili k zidu in jih ustrelili.

Nekateri pravijo, da so bili pri zaroti udeleženi tudi Židje, kar pa najbrž ne bo resnica, kajti vlada ni v zadnjih treh dneh nastopila proti njim.

General von Dommes, ki zastopa Hohenzollernce, je odločno zanikal govorice, da je bil bivši kronprinc Viljem izgnan iz Nemčije ter da je z letalom pobegnil v Doorn.

To ni res, — je dejal, — še davi sem govoril ž njim. Niti na misel mu ne pride, da bi zapustil Nemčijo. Čemu tudi? Cesarjeva družina ni v nobeni zvezi z dogodki, ki so se završili zadnje dni. Na bivšega prestolonaslednika ne pade niti senca krivde ali sumnje.

BERLIN, Nemčija, 3. julija. — Kratka poročila razovedajo pretresljivo sliko o brezsrečnosti nemških oblasti. Pogrebu usmrčenih žrtev ni smel nihče prisostvovati. Pometali so jih v provizorično izkopane grobove na dvorišču vojašnice.

Sorodniki usmrčenih ne smejo objaviti v listih nobenih žalostink.

Po kratki kabinetni seji je izdala vlada sledečo izjavno: — Odredbe, ki smo se jih poslužili dne 30. junija ter 1. in 2. julija v svrhu zatrtja veleizdaje, so postavne. Poslužili smo se jih, ker je bilo treba zaščititi državo.

Justični minister Franc Guertner je dostavil: — Te odredbe (namreč usmrčenja) niso bile samo postavne, pač jih je pa treba tudi smatrati za "dolžnost velikega državnika".

Policija proti stavkarjem v San Francisco

ROOSEVELT ODPOTOVAL NA POČITNICE

Predsednik Roosevelt se je na križarki Houston odpeljal iz Annapolisa. Gre na Haiti in Havajsko otočje.

Na krovu križarke "Houston", 4. julija. — Predsednik Roosevelt se je na krovu križarke poslovil od svoje družine in prijateljev, predno se je odpeljal dalje od ameriškega obrežja kot kdaj kak predsednik pred njim. S predsednikom potujeta tudi njegova dva sinova Franklin in John.

Ko je prišel predsednik na krov križarke, se je postavilo v vrsto 600 častnikov in mornarjev, ki so v službi na križarki.

Poleg admiralske zastave je tudi razvita predsednikova modra zastava.

Predsednik se bo peljal v Puerto Rico, St. Thomas in St. Croix na Doviških otokih, Cartagena, Colombia, Panama, Havaj in načelo po Pacificu na Havajsko otočje, od koder se bo 4. avgusta vrnil v Portland, Ore. Na potovanju bo predsednik prevožil 10,000 milij.

Pri prvem vožnji je predsednik reselil nekaj važnih vladnih zadev in jih je po pošti poslal v Washington. Nato pa se je odločil za popolni počitek, daši je njegov radio vedno v zvezi z Belo hišo.

Križarko "Houston" spremljuje še Wilkinsons z detektivi, ki bodo opravljali svojo službo, kaščarkoli bo predsednik stopil na suho.

MADAMA CURIE UMRLA

Gallanches, Francija, 4. julija. — Danes je umrla tukaj vsled zatruljenja z radijem madama Curie, ki je s svojim možem Pierreom razkrila to čudežno lekovino. Po njegovem smrti je 28 let sama vodila svoj znanstveni laboratorij.

Pokojnica je bila stara 66 let ter je bila Poljakinja po rodu. Njeno dekkloško ime je bilo Marija Skłodowska.

Dvakrat je dobila Nobelovo nagrado za kemijo ter je bila edina ženska, ki je bila članica francoske akademije znanosti.

"MAJESTIC" SE JE ZAKASNIL

Včeraj je došpel iz Cherbourg-a poveljnik White Star čete, Majestic. V sledi izredno goste mogle v pričetku se je prihod za štiri ure zakasnil.

MODERNIZACIJA RUSKEGA TELEFONA

Moskva, 3. julija. — Vlada je sklenila v vseh večjih ruskih mestih instalirati avtomatske telefon slike centrale. Prvo avtomatsko centrale z 10,000 priključki dobi glavno ukrajinsko mesto Kijev.

PARIZ, Francija, 3. julija. — Politični opozvalci so mnenja, da je po zadnjih dogodkih dobila v Nemčiji premoč redna armada (Reichswehr) ter da je postal Hitler slavnati mož brez vsakega vpliva.

ADAMOWICZA STA DOSPELA V VARŠAVO

Množica 200,000 ljudi ju je pozdravila pri prihodu. — Pozdravil ju je tudi ameriški poslanik.

Varšava, Poljska, 4. julija. — Brat Josip in Benjamin Adamowicz iz Brooklyna sta s svojim aeroplano pristala na vojaški letališči ter sta dokončala svoj letel v New Yorku.

Brat Adamowicz sta se leta 1911 priseli v Združene države, kjer sta postala državljanina in imata v Brooklynu tovarno za izdelovanje sede.

Pri prihodu Varšavo ju je čakala množica 20,000 ter ju burno pozdravljala kot prva Poljska, ki sta preletela Atlantik.

Med njimi, ki so ju pozdravili, so bili ameriški poslanik, varšavski župan, armadni in zračni posljeniki ter okoli 10 sorodnikov, ki so prišli iz Vilne.

Predno sta preletela poljsko mejo, sta se morala še vstaviti v Krossenu v Nemčiji, poleg poljske meje, nato pa zopet v Torumu na Poljskem, ker je puščal tank za gašenje. Tu so ju pozdravili častniki četrtega polka in so ju odlikovali z mestno kolajno.

V imenu Združenih držav ju je pozdravil poslanik John Cudahy.

TRUPLA DVEH MOŽ NA PARNIKU

Liverpool, Anglija, 4. julija. — Ko so razkrali prtljago s parnikom "Evagoras", so dobili med težkimi zaboji trupli dveh možih.

Parnik je bil naložen v Buenos Aires. Moži, ki sta zmelia pri sebi poljske potne liste, sta bila stowaway, ki sta skušala poceni dospeti v Evropo.

LUTHER NE BO

VEČ POSLANIK

Berlin, Nemčija, 4. julija. — Iz zanesljivega vira se je izvedelo, da bo Hans Luther resigniral kot nemški poslanik v Združenih državah.

Pokojnica je bila stara 66 let ter je bila Poljakinja po rodu. Njeno dekkloško ime je bilo Marija Skłodowska.

Dvakrat je dobila Nobelovo nagrado za kemijo ter je bila edina ženska, ki je bila članica francoske akademije znanosti.

WOLDEMARAS V JEĆI.

Kovno, 3. julija. — Birški litovski ministarski predstavnik Woldemaras, ki je bil zaradi zadnjega ponesrečenega prevrata obsojen na 12 let težje ječe, se ni poslužil pravice priziva, tako da je sodba postala pravomocna. Odlok je tudi, da bi si izbral kako posebno delo v Ječi, tako da bodo postopali z njim kakor neavadnim jetnikom.

SMRT ZA TATOVE

Diatkovo, Bielorusija, 4. julija. — Trije železniški uslužbeni so bili obsojeni na smrt, dvanajst pa jih je bilo obsojenih od 2 do 10 let, ker so na Viazma Brianjski železnici ukradli 150,000 rublev.

ITALIJANI ZAPUŠČAJO ALBANIJO

Kralj Zog je ostal trden pri svoji zahtevi. — Albanski narod je nasproten italijanski nadvladi.

Tirana, Albanija, 4. julija. — Zadnja italijanska vojna ladja je odpeljala iz Drača v ponedeljek zvezčer in s tem izpolnila pogoj albanske vlade, da se ne mara pogajati z Italijo glede italijanskih pritožb, dokler je v albanskih vodah kakša italijanska vojna ladja.

Albanska vlada je izjavila to odločno stališče zaradi vedno večjega nasprotstva med albanskim narodom proti italijanskemu nadgospodstvu nad Albanijo, ki je bilo postavljeno v tiskansko pogodbo leta 1926.

Italijansko poslanstvo v Tirani je v ponedeljek pri albanski vladi vložil pritožbo, ker Albanija ni plačala obresti na dolg Italiji in ker je vojno ministristvo odprustilo italijanske učiteljevčeve žustavnike. Italija je zahtevala takojšnjo napuštanje italijanskih častnikov.

Kralj Zog nikarok noče vstreči italijanskemu zahtevu, kajti že bi storil, bi bil njegov prestol v nevarnosti, kaškor so mu zagrozili albanski nacionalisti.

Poročila iz Beograda naznamajo, da je jugoslovanska armada postavljena ob jugoslovansko-albanski meji, pripravljena za vse slučaje, kajti bi se italijanska armada izkrcala na albansko ozemlje.

MOŽ HOLAND. KRALJICE UMRL

Soprog holandske kraljice Viljemine princ Henrik je nenadoma umrl. V politiku se ni mešal.

Haag, Holandska, 4. julija. — Ker se je v policijski stražnici v Solnogradu razpočela dinamitna bomba in je bil zamenet požar v mestni hiši na Dunaju ter se je na različnih krajev Avstrije razstrelovalo v mestu po bombi, je vlada poostrial svoje odredbe za zatiranje terorizma.

Policijski urad je bil zelo poškodovan, ko se je razpočela bomba v prvem nadstropju nasproti urada ravnatelja za javno varnost.

Predstavnik v povelenju reichswehra pri se je razložil, da je bila bomba v mestu počasno postavljena.

Bombi so tudi pokale v Wiener Neustadtu in v Eisenachu na Štajerskem.

V zadnjih tednih se je razpočelo več stobomb, toda ubitih je bilo samo 9 oseb, kar pomeni, da teroristi niso marajo moriti, temveč samo demonstrirati proti Dollfusovi vladi.

Kraljica Viljemina je svojega moža videla dopoldne, toda ni bila v palečih, ko je umrl.

Prinč se je dosledno ogibal vsega vreme v zavetovanju v političko dežele, ker ne bi bilo v soglasju z njegovo vlogo kot princ-soprog. Tem poti je bil vodil do vpletanja v Rdeči križ in vojskvet.

Princ Henrik je bil soprog holandske kraljice Viljemine, toda ni bil kralj. Postal je njen soprog leta 1901 po postavi, ki mu je pravico do holandskega prestola priznala njegov potomec Edin. Njegova dolžnost do države je bila za holandsko kraljestvo preskrbeti naslednikom.

Osem let po poroki je kraljica dala življemanje svojemu edinemu otroku, princu Julianu, ki je spremil do Bosporja. Iz Trebisija je bila obpeljana v Teheran.

POSREDOVALCI NISO IMELI USPEHA PRI STAVKARJIH

SAN FRANCISCO, Cal., 3. julija. — Tukajšnje pristanišče, ki je zaprto že izza 9. maja, so skušali danes zopet otvoriti, toda poskus se jim je le deloma posrečil. Kri je tekla, ko je šeststo policistov zasedlo pomole in pregnalo stavkujoče pristaniške delavce.

AVSTRIJA NE MARA NAZIJEV

Avstrijski legijonarji so se umaknili od avstrijske meje. — Bomba v policijski stražnici.

Devet oseb usmrčenih.

Dva policista sta bila težko poškodovana, pa tudi dosta stavkarjev so morali odvesti v bolnišnico. Stavkarji so streljali na stražnike ter metali proti njim plinske bombe.

Pet do vrha naloženih truckov je srečno zapustilo pomole. Šesti truck, ki je bil naložen z rižem, so po stavkarji ustavili, pretepljšoščerja in razmetali tovor na vse strani.

Male prej, predno so izbruhnila dva policista, ki mu načeluje nadšef Hanna, brez uspeha poskušal pregovoriti stavkarje, naj se vrnejo na delo. Po menju stavkarji so razločile ne more zajamčiti stavkarjem pravice kolektivnega baranje, tukajšnji česar so vse lepe bese posredovalcev zadeva na glu

KRATKA DNEVNA ZGODBA

V CELICI ZAPRT S — KOBRO

Poznal je skrivnost in zato je o- s preleppimi travniki, med deževno- stal živ. Drugače bi imena Laxman dobro pa z rizvem poljem. Tam je Balvant Bhopatkar iz Indije ni- brez števila načark, vseskozi po- kdar ne slišali. Ta mož je advokat, pisatelj, pesnik, sportnik, politični voditelj in odlični učence Mahatme Gandhija.

Pred nekaj časom je dokazal silo svojega posebnega magnetizma in nikdar nikogar ni kobra pičila, ne nujajega obvladljama samega sebe, čimer je premagal nič manj ka- kor kobra, najstupenje kačo.

Bhopatkar je bil zaprt v jeli- Yeroda v mestu Roona, v tisti jeci, kjer je bil tudi Gandhi.

Naenkrat, ne da bi pričel videl ali slišal kaj sunljivega, se je v celiči znašel v kobra — iz obličja v obličje. Skozi drogove ječinih vrat je prilezel noter. Ko je zagledala mo- sa, se je zvila in dvignila glavo, da bi ga uselakala.

Hind ni imel nicesar pri sebi, s čimer bi ubil kačo in tako se je odločil, da se bo nejavljajočega gosta znebil na nenasilen način. V hi- pu je osredotočil svoj pogled in se srepozagledal v oči kače, mirno kakor bi kaj razmisljal. In res, ko so se njene oči srečale z njegovimi, je obstala!

Tokr velikega magnetiza ima veliko več valov kakor tok kačje- ga. Močnejša sila je začela delovati na slabšo, višja na nižjo. Agre- sivna jeza načarke je bila unice- na. S svojo dvignjeno glavo je za- celiča pozabivali sem in tja in tako nihala celih deset minut. Po- loga- ma je mogoči vpliv moškega mu- gnот značilnostih kačo kobra popolnoma premagal. Niti zinili geniti se ni več mogla.

Tedaj je prišel ječar akljuci, od- prl vrata in s palico ubil kačo.

Ko bi Bhopatkar kače ne mogel premagati z magnetizmom, bi jo lahko premagal s petjem neke po- sobne hindske meditacije.

Kobra in indijski pav ljublja godbo poongijske flavte, ki jih ne verjetno fascinira. Videl sem kobre, ki so se kar zasmaknile, ko so poslušale mamiljive melodije hindske godbe, zlasti tiste "Ragine Asori". Nad vse pa ljubijo godbo poongijske flavte. Ako v Indiji i- graš asorsko melodijo na poongijski flavti, boš videl, kako kobre po- časi plesajo bliže in bliže. Godba ima tako privlačno silo za to kačo kakor luč za veče.

Morda zato, ker v Indiji pravijo o kobi, da namreč nima ušes in da godbo posluša s svojim občutljivim kačjim telesom po tresljajih zemlje, ni avtentične podlage. To je vsekakor težko verjetno. A ko sem neki večer v Ameriki videl plesati Helen Keller, sem si mislil, da morda vendar utegne biti res, Slovečka plesalka, ki je gluha in slepa, je namreč popolnoma držala korač s taktom godbe. In ko sem vprašal njeno tovaršico, kako go- spodinja Keller sliši godbo, mi je odgovorila: "Helen sliši godbo po svojih nogah, po tresljajih tal."

V današnjih dneh radia vemo, kako gredo vibracije godbe skozi jeklene dele in kamenite zidove.

Kobra ljubijo tudi dječje eveltice. V Indiji nikdar ne smemo imeti dječjih eveltij v spalni sobi, zato kaj njih vonj bi lahko privabil kobra. Videl sem kobre, ki so ležale v grmu rož. S svojo glavo na rožah so uživali njih vonj. Rade se grejajo v solenih pa tudi v mesec- ni rade leže.

Voolpur je precej velika vas v provinci Bengal. Poleti je obdana

mu po hrbitu leze kača. Spomnil se je na svojo mater, kako ga je v otroških letih vila o kačah. In za- prl je oči in mirno sedel kakor bi molil. Niti genil se ni in zadrževal sapo, dokler je mogel. Potem je dilonil tako lahno, da se je komaj opazilo. Kača mu je počasi le- za čez hrbet, okoli vrata, šla čez desno lice in glavo, potem se pa leno spustila zoper nazaj po levem strani čez lice, roko, stegno in meča na tla.

Ko je fant čutil, da ni kača več na njem, je odprl oči in videl, ka- ko se je vila okoli zofine noge. Pre- den je mogla z verande v hišo, jo je ubil z bambusovo palico.

Ceprav bi bila kača pičila fanta, ko je lezla po njem, bi se ne bil genil, ker je vedel, da je ni raz- jaril, in da bi zaradi tega njen

pik ne bil smrtonosen.

MED KOT ZDRAVILNO SREDSTVO

Med je že od nekdaj znan kot boljši od alkohola, ker dojavlja zdravilno sredstvo. Obmesel se ni samo kot učinkovito zdravilo proti raznim bolezni, zlasti proti boleznim v vratu in proti kašlu, temveč je služil tudi kot pom- javnalno sredstvo, zlasti na spo- madlo sbole v starini časih znan- medne kure, s katerimi se je te- lo pomladilo po zimi. Stara med- na kura ni bila prav za prav niti drugave, nego spremembu snovi v človeškem organizmu. Skratka, med je bil v starini časih zelo pri- ljubljen. Naenkrat je pa padel v nemilost in rabili so ga samo še v gospodinjstvu bolj kot slăščico, nego kot zdravilno sredstvo. Zdravniška veda je nekaj časa za- nemarjala med in sicer v času naj- večjega raznaha kemičnih zdravilnih sredstev. Med so sicer tudi takrat tu pa temi rabili kot pri- mes k zdravilom, toda samega ni- so več rabili kot zdravilo, razen pojedinih primerov in še to več- nomu samo v domačem lečenju.

Moderna zdravniška veda je pa zoper prinašala med kot najboljše naravno zdravilo, ki prekaže raz- na kemična zdravila. Zakaj je zdravniška veda zoper prinašala medu važen pomen v zdravilstvu? Kaj je v njem, da so ga začeli na- enkrat zoper tako ceniti? V medu je toliko snovi, da dobi človeško telo z njim skoraj vse, kar potre- buje. V medu so v prvi vrsti raz- na vrste sladkorja, vasek, mra- lje, mleko, jabolčna kislina, razni fosfati, fermenti, a med nji- mi vitamini D in C. Ker je v me- du mnogo sladkorja, prinaša človeškemu telesu energijo. Brez vsakih prebavnih težkoč prihaja hitro v telo in prinaša mniščevju sile in topoto, tako da je obenem tudi dobavitelj topote in sicer

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemlje- pisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učenci se mladini. S tem globusom vam je pri- takah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN

TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 8 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KESEN FREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTNINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMajo PLAČANO NAROČNINO ZA
"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE,
GA DOBE ZA —

\$1.75

ALI STE ZAVAROVANI?

ZA SLUČAJ BOLEZNI, NEZGODE ALI SMRTI? AKO ŠE NISTE,
TEDAJ VAM PRIPOROČAMO.

JUGOSLOVANSKO KATOLIŠKO JEDNOTO V AMERIKI.

ket najboljšo jugoslovansko bratko zavarovalnico, ki plačuje NAJBOlj LIBERALNE PODPORE SVOJIM ČLANOM
Ima svoje podružnice skoro v vseki slovenski naselbi- ni v Ameriki. Poslovanje v 17. državah Amerike. Premoženje nad \$1,500,000.00. — Za vstanovitev novega društva nadstavlja 8 odraslih oseb.

Vprašajte za pojasnila našega lokalnega tajnika ali pišite na:
GLASNI URAD J. B. K. J., ELY, MINNESOTA

"GLAS NARODA"
zoper pošljamo v domovino. Kdor ga boče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko storiti. Naročnina za stari kraj stane \$7.
V Italijo lista ne posljamo.

172

Cesar so se mornarji bali, se je zgodilo v prvih nočnih urah.

Veter je pihal z vedno večjo silo in ogromni valovi so mogli postati čolnom vsak hip usodni.

Častnika sta opozorila na to poročnika, ki je moral krvavečega srca zapovedati, naj prerežejo vrvi.

Tako so ogromni valovi odnesli čolne vsa- kega na svojo stran. Nekaj časa so se brodolomci med bliskanjem še videli in z veseljem so ugotovljali, da vsejajo v isto smer.

Da se prepričajo, da razdalja med njimi ne postaja večja, so v krajsih presledkih kli- cali iz čolna:

Glorieux! ...

Na ta klic so odgovarjali iz drugih čolnov:

— Bog nas varuj!

V temni, viharji noči so bili ti klici stra- hotnih.

Brodolomci so se pa bali, da jih kmalu ne bodo slišali, ker je vedno bolj grmelo in treskalo. Grom je pretresal ozračje in bilski so razsvetljevali ogujeno črne globine zvezajočega obzorja.

Zdeto se je, da divja vihar še z večjo silo. Bučanje razburkanega morja, pomešano z ječanjem nevihte, je onemogočalo vsako sporazumevanje med čolni.

Kričali so in se klicali, toda odgovorva ni bilo, klici iz enega čolna najbrž niso mogli več doseči drugega čolna.

In ta strašna negotovost je trajala do ranega jutra. Po strašnem divjanju viharja je morje končno vendarle prizaneslo čolnu, ki sta bila v njem poročnik in Marjana.

Toda jutranja zarja je prinesla poveljniku in njegovi posadki mučno presenečenje. — Druga dva čolna sta bila ponoči izginila.

Kakor daleč je segalo oko, ni bilo na mirni morski gladini nobenih sledov. Vihar se je bil poleg, morje umirilo, toda čolnov ni bilo nikjer.

In brodolomci so odveslali naprej sami, za- puščeni, z edino nado v sreu: da srečajo la- djo, ki bi jih vzela na krov.

Od tistega trenutka so bili vsi mornarji globoko potrati.

Eden, stojec vzvratnem spredaj na čolnu, je opazoval obzorje, da bi sporočil drugim radostno vest, če bi se prikazala težko pri- čakovana ladja ali pogrešana čolna.

Tudi Marjana je vstala; in njene oči so se uprle v daljavo. Nje strah ni bil prevzel, njen obraz je kazal popolno notranji mir. Rada bi bila zagledala v daljavi ladjo ne- toliko zavoljo sebe, kolikor zavoljo svojih družje, ki so bile že vse obupane.

Nesrečnice so ihtele, tamale in sklepale roke. Zaman bi bilo vse prigovaranje, naj ohranijo mirno kri. Zdeto se je, da se je v vseh lotil obup.

Nevarnosti od strani morja in viharja se je pridružil še strah pred lakoto z vsemi mukami groznega smrtnega boja.

Še nekaj dni, pa bo začelo primanjkovati hrane; sodček z vodo je bil že do polovice praznen in hrano je bilo treba deliti že po pič- lih porcijah.

Ali je res čakala nesrečne brodolomce tako kruta usoda, kakor se je bal poročnik d'Onvelles?

Na to je kazal dan, ki je sledil viharji noči, ko sta dva čolna brez sledu izginila.

Toda po strašnih, dolgih urah strahu in negotovosti se je naenkrat razlegel klic mornarja na jamboru:

— Ladja na obzorju!

Tako so planili vsi brodolomci pokonci, iztegnili so roke proti belim jadrom in za- celi klicati na pomoč, kakor da bi jih mogla slišati posadka ladje, oddaljene več milj.

Nekaj časa so zmanj klicali, potem jih je pa zoper obšla groza.

Kako naj bi opozorili nase posadko ladje na obzorju? Kakšna znamenja bi morali da- jati, da bi jih opazili na tako veliko daljavo?

Poročnik je zapovedal dvigniti ob čolnu pritrjeni drog s kavljem in privezati na konec končne blage, ki naj bi opozoril posadko tu-

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

je ladje, da so v čolnu pomoči potrebeni brodolomci.

Marjana je takoj odtrgala od svojega kri- la širok trak, da so ga privezali na konec droga.

In to znamenje je viharlo po zraku sredi klicev obupujočih brodolomcev.

Potem so pa čakali v mučni napetosti, bo- ječ se, da bi ladja ne odpula naprej bodisi zato, ker posadka ni opazila znamenja ali pa ker se poveljnik ni zmenil za usodo ne- srečnežev, ki so ga zmanj klicali na pomoč.

Čakali so, oči uprite v ladjo, stojec na videz nepremično na obzorju.

Nastal je tremur grozne napetosti, ki se je izpremenila v obup, ko so opazili, da je ladja izpremenila smer.

Kaj je pomenilo to?

Ali ne bodo morali v strahu in grozi gle- dati, kako se ladja počasi oddaljuje in izgu- blja tam daleč na meglenem obzorju?

To bi pomenilo, da so splavale vse nad po- vodi. To bi bil začetek počasne smrti, umirjanja od lakote, sredi pretresljivih krikov in raznih prizorov bednega obupa, ko izgube močnejši vse človeške lastnosti in se izpe- meni v divji zveri.

Cas je pa hitel, minute za minutami, dolge kot ure, so tekle v mučni enoličnosti.

Solnce se je vedno bolj nagibalo k obzoru in poljubljalo z zadnjimi žarki širno morje.

Zdeto se je, da je ladja vsajena v morje lesketajočih se draguljev.

Se trenutek in to morje v vseh barvah prelivajočih se solnčnih žarkov inlahnih valov se pogrežne v temo.

BUKOV GOZD

ROMAN IZ ZIVLJENJA

Za "Glas Naroda" priredil: L. H.

Jutino srce utriplje plaho in nemiruo. Sedaj je morala Lena, ki se ji je zdela tako zelo pomoči potrebu, izvedeti za Fredovo smrt. Temne skrbi vstajajo v Jutinem sreču; pred seboj vidi stiske in boje. Toda ve, da mora biti sedaj dvakrat močna — za mater, za Lenou in otroka. Sedaj je saj mogla strašno tajnost Fredove smrti deliti s sestro in že to se ji je zdela velika dobrota.

Ko se obe sestri pozdravita, pride tudi mala Vilma na vrsto. Otrok se drži materinega krila ter z velikimi očmi pogleduje tetu. V obleki, ki jo ji je Juta poslala v Napolj, je bila tako ljubka, da jo Juta dvigne in jih oritane k prislu.

Avtomobil drvi po ulicah in deset minut pozneje se vstavi pred stanovanjem dr. Gregorja.

Juta šoferja takoj naroči za pozneje, kadar se bo s sestro pejala domov.

— Zakaj se ne peljemo takoj k materi, — vpraša Lena.

— Ker moram prej s teboj še govoriti o več zadevah. Dr. Gregor in njegova gospa sta nam dala svoje stanovanje na razpolago in gospa se bo zabivza z Vilmo, dokler bom govorila s teboj.

Sestri prideva k zdravniku. Doktor in njegova soprga Lena priznajo pozdravita, toda kratko. Gospa se takoj prične razgovarjati z otrokom, ki gre z njo voljno v drugo sobo. Tudi doktor jima tačno sledi in obe sestri osstanata sami.

Lena položi roke okoli Jutinega vrata in jo pogleda polna nemira.

— Sedaj mi povej, Juta, kaj vse te pomeni. Vidim, da mi imaš nekaj slabega povedati. Saj menda se ni materi kaj pripeta?

Juta čuti, kako je pod težo sestrine bojazni postala mirna. Leni potegne k sebi na divan.

— Materi je dobro, ker je pač mogoče pri njeni bolezni. Še enkrat ti moram zabičati, da jo je treba varovati pred najmanjšo razburljivostjo, ako nočemo spravljati njenega življenja v nevarnost. Zato ti bom takoj sedaj marsikaj povedala, česar ne sme vedeti. Toda skrbi me tudi za tebe, Lena. Ali se boš mogla premagovati v mirno stopiti pred mater, četudi v svojem sreču ne boš mirna?

Lena ji stisne roko.

— Ne dvomi o tem, draga sestra, saj všeč, da smo se morali nati premagovati se. Tudi v Afriki tega nisem pozabil. Če sem sedaj tudi slabla inbolehna, je samo telo. Trdne volje pa niseni izgubila. Sedaj pa mi povej, kar mi imaš povedati. Mi ni treba prav nič prizanašati.

Juta objame sestro z bolestno ljubezničnostjo. Lena jo plaho gleda.

— Govori, Juta: kaj je, kar mi imaš povedati.

— O, Lena, mater še želci strašno razburjenje, katerega ji za dalje časa navzlie naši ljubezni in skrbi ne moremo odvrniti.

Lemini bledi obraz naenkrat pordeči.

— Govori, te prosim —

— Toda prestrašiti se ne smeš, Lena.

— Ne, ne — samo povej.

Juta globoko dihne ter trdo drži sestrine roke.

— Lena — naš brat — Fred — ni več živ.

Lena prebedi in zapre oči. Tudi Lena je zelo ljubila svojega ljubčivega brata. Glavo skrije na Jutini ramu.

— O, moj Bog! Fred — naš ljubi Fred — mrtev je? — govori med solzami.

— Da, Lena — umrl je — s svojo roko.

Tiho in žalostno ji pridejo besede skozi ustnice.

Lena krčevito zahtii.

Juta zatajuje svoje novo zbujene bolečine. Počasi pove Leni vse, o svojem zadnjem sestanku s Fredom, o njegovih smrti in kako je moralna Lena materi vse prikriti.

Ko Juta skoniča, Lena naglo vstane.

— Ne, tega mati ne bi preživel, — pravi Lena hričavo in boljšo.

— Ne govoriti tako, Lena — saj tudi za to nimam poguma.

Lena pritisne roke na sreč. Njene lepe oči, ki so po obliku in barvi spominjale na Juttine, topo gledajo pred se.

— Juta, ne veš, kaj se pravi biti mati. Vzemi vso srčno sveta v eno, potem imaš materino srečo; stisni vse trpljenje, vse bolečine v samo en občutek, tedaj imaš bolčino matere za svojega otroka. Ako pomislim, da bi mi nemila usoda vzela Vilmo, tedaj me že strese mraz. In kako je mati ljubila Freda! Bil je ponos, največja sreča! Oh, Juta — da moram s to vednostjo v svojem sreču stopiti pred meter! Uboga Juta, kaj si morala vse prestati v tem groznom času! In poleg tega smo ti še mi naložili velike skrbi. Uboga sestra!

Iškreno se sestri objemeta, kot bi bi ena pri drugi iskala tolaže.

— Če bi ji saj mogle prikriti, na kak način je prišel Fred ob življenje! Da je sam položil roko na sebe, bi za njio bilo strašno!

Juta naglo stresne glavo.

— Ne, ne! Kadar pride enkrat do žalostnega odkritja, tedaj nobene laži več! Ako mati prenese Fredovo smrt, bo prenesla tudi to, kako je umrl. Na tvojo prisotnost polagam veliko važnost in na malo Vilmo. Kadar vajuj mati drži v svojih rokah, ko bo zopet okusila vso srčno zopetnega svidenja, potem jo bomo skušale počasi in prizanesljivo na to pripraviti. Naš zdravnik bo tedaj tudi poleg. Prej ji bo še dal za njeno srečo pomirjevalno zdravilo. Takoj po odkritju bo zaspala. Vbrizganje drugega zdravila ji bo prve ure pregnalo. Če vse to prenese, tedaj smemo upati, da bomo mater obdržali.

Sestri se razgovarjata že o morsicem, česar vpritoči matere ne smete omeniti. V velikih skrbeh tudi Lena Juto izprahuje, ako bo mogla do časa, ko gradi njen mož, pokrivati vse izdatke za njo in njenega otroka.

— Georg bo na kak način preskrbel potreben denar, — pravi Le na žalostno — toda ne včas, kako težko je to tam v Afriki. Tako tva bi bila hvalična, ko si nara takoj poslala potreben denar. Odpraviti sem moraš kar denkrat; računala pa sva, da bora odpotvoda še v avgustu. Toda miši en dan nisem smela več oddašati, ker bi me tamošnje podnebje le umorilo. Samo, ko ne bi bili tako zelo tečni! Torej, ali moreš pomagati, da se prerimemo, dokler ne pride mož!

Juta je vedela, kako težko ji bo zaslužiti dovolj denarja, toda sestri ni hotela povedati.

(Dalej prihodnji)

Iz Jugoslavije.

Dva samomora zaradi 100,000 dinarjev.

Čečak ima žalostno senzacijo zaradi tragedij dveh rodin. Trgovec Radenko Milosavljevič, ki je bil vojni invalid, je prišel v konkurs in da se mu ne bi trgovina prodala pod visoko ceno, se je pogodil s svojim glasnim upnikom, znanim milijonarjem Mičo Radenkovičem, naj on odkupi na dražbi njegove trgovine, potem

je bil Radenkovič Milosavljevič posodil in potrošil pri dražbi njene trgovine.

Strašen zločin v Generalskem Stolu.

Ob pokopalisku v Generalskem Stolu so našli umorjenega uglednega trgovca Tomaža Erdeljea iz Lešča pri Generalnem Stolu. Na truplu ni bilo videti znakov kakje borbe in so sklepali iz tega, da je bil nesrečni trgovec privabljen v zasedo in zavrnut umorjen. V zvezu s tem zločinom je gotovo obisk nekoga neznanca, ki ga je imel trgovca dan poprej v svojem lokalu. V trgovino je prišel uslužbenec neznan človek, ki je trgovcu prinesel pozdrave od njegovega znamanca, ki je učitelj v Gornji Dubravi, ter sporocil, naj čimprej obišče tega učitelja v neki zelo važni zadevi. Proti včeraj se je trgovec na kolesu odpeljal proti Dubravi, drugo jutro na vse zgodaj pa so ga našli umorjenega pri pokopalisku v Generalskem Stolu. Seveda so se takoj obrnilo do umorjenevega znamanca, dubravškega učitelja, ki pa ni vedel o vsej stvari nicesar Zločincem, ki je žrtve zvabil v zasedo, je moral doznati razmere trgovca in njegovega znamanca učitelja, motivi zavrnutega umora pa so še popolnoma neznanici. Uslužbenec umorjenega trgovca so neznanca sicer površno opisali, zasledovanje pa doslej se ni imelo nobenega uspeha.

Propadanje starega Siska.

Starodavna trdnjava Siska ob izlivu Kolpe v Savo, kjer so se odigrali znameniti boji s Turki pred 341 leti, je v popolnem razpadu. Starinska stavba, ki ima proti Kolpi do 3 m debele zidove, se lahko vsake čas zruši v reko. Že par let maglačajo potrebo, naj bi se nekaj storilo v varstvu tega zgodovinskega gradu, storilo pa se ni še nicesar. Lastnik trdnjave je posestnik, ki ima okrog nje svoja zemljišča. Sam nima sredstev, da bi popravil ostanke starinskega gradu, poleg tega pa mu tudi Kolpa podklopava zemljišče. Ostanke starodavne trdnjave si je ogledal že strokovnjaka komisija, ki je sezavljala tudi svoje poročilo, da bi se po zakonu o varstvu zgodovinskih objektov z javnimi sredstvi prisiskočilo na pomoč. Ta poročilo pa mora biti nujna, ker je stavna trdnjava v največji nevarnosti.

CE SE NE BOJITE RESNICE, NAJ VAM POVEM USODO

Zgodovina nam pove, da je astrologija najstarejša veda. Z njenim pomočem je mogoče ugotoviti marsikaj dejanje, tikajoče se vsa preteklost in bodočnost. Finančne možnosti in izid drugih zaupnih zadev je mogoče dosegati s pomočjo večne astrologije, kakor tudi vaš izgled na ženitve, prijetljivosti, načrte, ki jih delajo vasi.

Si sovražniki in njih izid, dediče in drugi važni dogodki.

Naj vam povem vašo usodo, ker ce vam bo znana, se utegne vaše življenje izpremeniti, pomagano vam bo k bogastvu, uspehu, sreči in napredku. Prihranjuje vam bosta obup in izguba. Čitanje iz zvezd bo napravljeno za vas v najbolj preprosti in najbolj umljivi obliki na celih dveh straneh. Poslužite mi dan svojega rojstva, imen in naslov v lastni pisavi. Pridenite dolar za pismene in poštni stroški ter pošlite pismo na: ORION STUDIO, Dept. G, Box 3926, Cleveland, Ohio. (Adv.)

IGRE

Beneški trgovec, Igrokar v 5. dejanju, 60

Cyran de Bergerac. Herična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano.

1. avgusta: Roma v Genoa

2. avgusta: Lafayette v Havre

Aquitania v Cherbourg

Bremen v Bremen

29. avgusta: Olympia v Cherbourg

Albert Ballin v Hamburg

Washington v Havre

30. avgusta: Paris v Havre

31. avgusta: Europa v Bremen

Leviathan v Havre

6. Julija: Majestic v Cherbourg

7. Julija: De France v Havre

Conte di Savoia v Genoa

Europa v Bremen

11. julija: Deutschland v Hamburg

Olympic v Cherbourg

13. julija: Aquitania v Cherbourg

Vulcania v Trst

14. julija: Olympic v Cherbourg

15. julija: Aquitania v Cherbourg

Vulcania v Trst

Leviathan v Cherbourg

Rex v Genoa

24. julija: Europa v Bremen

25. julija: New York v Hamburg

27. julija: Majestic v Cherbourg

28. julija: De France v Havre

ODPLUTJE PARNIKOV ZA MESEC AUGUST 1934

1. avgusta: Albert Ballin v Hamburg

Bruckmann v Cherbourg

Washington v Havre

4. avgusta: Conte di Savoia v Genoa

Deutschland v Hamburg

5. avgusta: Aquitania v Cherbourg

Vulcania v Trst

Leviathan v Havre

Paris v Havre

Europe v Bremen

14. avgusta: Statendam v Boulogne

15. avgusta: Manhattan v Havre

Hamburg v Hamburg

Majestic v Cherbourg

18. avgusta: Rex v Genoa

De France v Havre

Berengaria v Cherbourg

20. avgusta: New York v Hamburg

21. avgusta: Conte di Savoia

22. avgusta: Majestic v Cherbourg

23. avgusta: Aquitania v Cherbourg

24. avgusta: Vulcania v Trst

25. avgusta: Leviathan v Havre

26. avgusta: Europa v